

ARAZİ TOPLULAŞTIRMA PROJELERİNİN ETÜT AŞAMASINDA UYDU GÖRÜNTÜLERİNİN KULLANILMASI ‘DSİ İZMİR KÜÇÜK MENDERES HAVZASI ÖDEMİŞ OVASI ÖRNEĞİ’

Atakan Sert¹, Ali Rıza Ceylan¹, Cüneyt Vanlı¹, Önder Karagöz¹

¹DSİ Genel Müdürlüğü Emlak ve Kamulaştırma Dairesi Başkanlığı, Arazi Topplulaştırma Şube Müdürlüğü, Ankara atakansert@dsi.gov.tr, aceylan@dsi.gov.tr, cuneytv@dsi.gov.tr, onderk@dsi.gov.tr

ÖZET

Toprak kaynaklarının rasyonel kullanımının sağlanması, üniform sulama ve drenaj şebekelerinin oluşturulması için en uygun yöntem Arazi toplulaştırma projeleridir.

Ödemiş Ovasında etüt aşamasında, sabit tesislerin yoğunluğu nedeniyle proje sahasının uydu görüntüleri temin edilmiştir. Coğrafi Bilgi Sistemlerinden yararlanılarak, farklı arazi kullanımları, ayrı katmanlar halinde hazırlanmıştır.

20.328 hektarlık sahadaki, değişik sistemlerle üretilmiş olan 529 adet kadastro paftasındaki 16.458 parsel sayısallaştırılmış ve tapu bilgileriyle eşleştirilmiştir.

Ödemiş Beydağ Arazi Topplulaştırma Projesi'nin hızlı, doğru ve ekonomik olarak hazırlanabilmesi için uydu görüntüleri ve CBS uygulamaları kullanılmıştır. DSİ tarafından toplulaştırma ilk etüdünün başarılı olması, diğer projelerde yapılmaya başlanmıştır..

Anahtar Sözcükler: Uzaktan Algılama, Arazi Topplulaştırması, Kadastro, Havza, Coğrafi Bilgi Sistemi, Arazi Kullanım Planı

ABSTRACT

USAGE OF SATELLITE IMAGERY IN PRELIMINARY PHASES OF LAND CONSOLIDATION PROJECTS : “ SAMPLE OF DSI IZMIR KUCUK MENDERES BASIN – ODEMIS PLAIN ”

The most appropriate approach for fair use of soil sources and settling uniform irrigation and drainage network is Land Consolidation projects.

At preliminary stage of the Ödemiş Project, satellite images are gathered reasoning the high density of fixed parcels in the project area. With the help of GIS, varying land use patterns are prepared in different layers. Over 20.328 hectares of project area, 16.458 parcels over 529 paper cadastral maps in different coordinate systems are digitized and matched with registry records.

For optimal conditions of preparing the Ödemiş Beydağ Land consolidation project, fast, precise and economical at once, satellite imagery and GIS opportunities are used. The success of the first preliminary study of Land Consolidation in DSI is an important sample for all rest projects.

Keywords : Remote Sensing, Land Consolidation, Cadastre, Basin, Geographical Information Systems, Land Use Plan

GİRİŞ

Arazi Topplulaştırma Tüzüğü'nün 2009 yılında Resmi Gazete'de yayınlanması ile birlikte; DSİ Genel Müdürlüğü olarak, her yıl yeni sulamaya açacağı sahalara öncelik verilmek üzere Arazi Topplulaştırma projelerine başlanmıştır.

Bu kapsamda Küçük Menderes Irmağı üzerine 2009 yılında inşaatı tamamlanmış olan Beydağ Barajının sulama sahası kapsamındaki Ödemiş Ovasında sabit tesislerin yoğunluğu nedeniyle proje sahasının uydu görüntüleri temin edilmiştir. Yer kontrol noktalarının dağılımlarının ve arazi ölçümlerinin iyi yapılmış olması, ortorektifasyon işlemlerinin de iyi sonuç vermesini sağlamıştır. Proje sahasındaki, farklı topografik özellikteki veriler Coğrafi Bilgi Sistemlerinden de yararlanılarak, ayrı katmanlar halinde hazırlanmıştır.

Proje sahasına giren; farklı sistemlerde üretilmiş 529 adet kadastro paftası sayısallaştırılarak, bütünleşik sayısal kadastro haritası üretilmiştir. Aynı sahanın tapu bilgileri de Tapu Sicil Müdürlüğü'nden alınıp, her bir kadastro parseli ile eşleştirme işlemi yapılmıştır.

Toplam proje sahasının, sadece %5'i zeytinlik vb. meyve ağaçları ile kaplıdır. Çiftçilerle mülakat sırasında bu sabit tesislerin sahiplerine verilmesi konusuna dikkat edilmesi gerekmektedir.

DSİ açısından önemli aşamalardan biri de, yeni açılacak drenaj kanalı ve boru güzergahlarının sabit tesis, bina gibi yapılarla kesişmesi durumunda karşılaşılabilecek sorunlar için, etüd aşamasında çözüm bulabilmektir.

Topplulaştırma ve sulama ile yöre insanının yaşam standartları, ekonomik ve sosyal açıdan olumlu yönde değişecek ve sürdürülebilir kırsal kalkınma sağlanmaya çalışılacaktır. Arazi toplulaştırma sadece dağınık parsellerin bir araya getirilmesi değil, arazi kullanım planının rasyonel olarak hayata geçirilmesidir.

Arazi toplulaştırma etüt işi 80 gün gibi kısa bir süre içerisinde ekonomik, hızlı ve yeterli hassasiyet de çözüme kavuşturulmuştur. Arazi Topplulaştırma etüdü için yeterli net verilere ulaşılmıştır.

2. Arazi Toplulaştırma Projelerinde Etüt Ön Hazırlık Aşamaları

2.1 Kadastro Paftalarının Durumu

20.328 hektarlık alanı kapsayan arazi toplulaştırma proje sahasının kadastro pafta bilgileri; 6 köy ED_50 pafta sisteminde 42 adet, 1 adet köy ED_50 uçuz 1 adet, 13 köy grafik pafta sisteminde 348 adet, . 8 köy mevzi koordinat sisteminde 138 adet pafta olmak üzere toplam 548 adet paftadan oluşan proje sahası sayısallaştırılmıştır. Çoklu doğru olarak kapatılmıştır. Proje sahasındaki tüm köylere ait kadastro verileri bütünleştirilmiştir. Farklı koordinat sistemlerinde ve ölçeklerde üretilmiş haritaların, kenarlaştırılması yoğun emek harcanmasına yol açmıştır. Toplulaştırma, bu anlamda kadastro yenilemesi olanağı da sağlamıştır. 77.453 nokta üretilmiştir.

2.2 Tapu Kayıtlarının Alınması

Tapu Sicil Müdürlüğünde tapu bilgileri dbf olarak temin edildi. Tapu'dan gelen bazı veriler toplulaştırmada gerekli olmadığı için, bu sütunlar kullanılmadı. Tapu kayıtlarında varolan vatandaşlık numarası olan parseller kullanıldı. Olmayan parseller için, uygulama aşamasında çiftçilerle mülakat yapılırken alınacaktır. Vatandaşlık numarası tüm kurumlar tarafından kullanılacağı için önem taşımaktadır. 16.458 kadastro parselinde 22.419 arazi maliği bulunmuştur.

2.2 Alan Karşılaştırılması

Alan karşılaştırılması yapıldığında sadece %2'lik bir miktarda kadastro parselinin hata sınırını aştığı görülmüştür. Ödemiş merkez mevzi paftaları hariç tutulduğunda kalan 27 köyün toplamında 14.254 parselin sadece 179 parsel tecvizi aşmaktadır. Ve %1 'ne denk gelmektedir.

Tablo 1 Proje sahasındaki Kadastro Paftalarının değerlendirilmesi

	Yerleşimlerin veya Köylerin Adları (Alfabetik)	Yüzölçümü	Parsel	Hatalı Parsel	Hatalı Parsellerin Toplam Parsele Oranı	Sayısal-tırılan Nokta	Bir parsel için üretilen toplam nokta	Pafta Sayısı	Kadastro Türü
		Hektar	Adedi	Adedi	%	Adedi	Adedi	Adedi	Cinsi
1	Bademli	4.172	449	3	0,67	3.619	8,1	11	Mevzi
2	Balabanlı	795	888	17	1,91	4.649	5,2	3	Mevzi
3	Bozcakaya	411	221		0,00	1.654	7,5	3	Mevzi
4	Büyükavlucuk	184	178		0,00	1.057	5,9	8	Grafik
5	Çaylı	27	34		0,00	217	6,4	1	ED50 Uçuş
6	Emirli	205	270	1	0,37	1.165	4,3	14	ED50 Klasik
7	Ertuğrul	585	773	6	0,78	2.764	3,6	6	ED50_Klasik
8	Gerçekli	82	77	4	5,19	363	4,7	1	Mevzi
9	Gereli	807	767	4	0,52	2.773	3,6	39	Grafik
10	Karakova	572	378	6	1,59	2.434	6,4	11	Mevzi
11	Kaymakçı	661	979	1	0,10	4.856	5,0	3	ED50_Klasik
12	Kazanlı	644	456	16	3,51	1.989	4,4	1	Mevzi
13	Kırtepe	96	120	7	5,83	574	4,8	47	Grafik
14	Kışla	156	81	1	1,23	504	6,2	4	ED50_Klasik
15	Kızılcavlu	97	33	11	33,33	303	9,2	44	Grafik
16	Konaklı (Adagüme)	1.271	2.076	13	0,63	6.747	3,3	52	Mevzi
17	Kuruçova	910	8897	7	0,78	4.029	4,5	12	ED50_Klasik
18	Küçükavlucuk	68	77		0,00	509	6,6	6	Grafik
19	Mescitli	932	1.218	2	0,16	4.114	3,4	39	Grafik
20	Ocaklı	284	286	2	0,70	1162	4,1	14	Grafik
21	Ovakent (adagide)	1.384	1.564	5	0,32	6.675	4,3	41	Grafik
22	Ödemiş	3.165	2.204	151	6,85	13.615	6,2	56	Mevzi
23	Örnek Çiftliği	280	49		0,00	437	8,9	2	Grafik
24	Pirinççi	140	133	4	3,01	617	4,6	7	Grafik
25	Seyrekli	251	162		0,00	1.077	6,6	11	Grafik
26	Türkönü	401	312	7	2,24	1.435	4,6	3	ED50_Klasik
27	Yeğenli	749	656	48	7,32	3.063	4,7	39	Grafik
28	Yolüstü (Bezdegüme)	1.099	1.120	14	1,25	5.052	4,5	51	Grafik
	Toplam	20.328	16.458	330	0,02	77.453	4,7	529	

Tablo incelendiğinde 16 köyde hata oranı %1'den azdır. 6 köyde hatalı parsel hiç yoktur. 3 yerleşim yerinde %6'dan fazladır. ED_50 olarak üretilmiş 42 haritasının tamamı %2 nin altındadır. 13 köye ait haritalar grafik, 7 köyün mevzidir, arazi toplulaştırma ile tüm sahanın kadastro verileri güncelleştirilmiş ve sayısal ortamda oluşturmuştur.

3. Arazi Topulaştırma Projelerinde Uygulama Aşamaları

3.1 Yer Kontrol Noktalarının Seçilmesi ve Ölçülmesi

Küçük Menderes Irmağı üzerine 2009 yılında inşaatı tamamlanmış olan Beydağ Barajına ait sulama sahası olan Ödemiş Ovasındaki sabit tesislerin yoğunluğu nedeniyle proje sahasının uydu görüntüleri temin edilmiştir.

Üç ayrı uydu görüntüsü için, yersel GPS ile 52 adet nokta ölçülmüştür. Yer kontrol noktalarının dağılımlarının ve arazi ölçümlerinin iyi yapılmış olması, ortorektifasyon işlemlerinin de iyi sonuç vermesini sağlamıştır.

Tablo 2 Yer Kontrol noktalarına ait bilgiler

Kullanılan Uydu görüntüleri Adları	Görüntü Tarihi	Alanı Km ²	RTK nokta adeti	Ortalama Karesel Hata (X) RMS (m)	Ortalama Karesel Hata (Y) RMS (m)
QuickBird	24.08.2009	245	27	0,31	0,72
QuickBird	17.11.2009	41	10	0,69	0,48
World_View	25.01.2010	67,5	15	1,00	0,71
Toplam		286,5			

Şekil 1 Ödemiş Beydağ Uydu Görüntüsü amacı ile yer kontrol noktası GPS ile ölçümü

3.2 Uydu Görüntüleme

Proje sahasının %92'i gibi büyük kısmını 24.08.2009 tarihli görüntü sağlamaktadır. Aynı zamanda proje kapsamındaki hata oranları açısından, ortalama karesel hata değerleri (X) RMS 0,31m ve (Y) RMS (m) 0,72 m sonuçları ile en hassas sonuç veren uydu görüntüsü olmuştur.

Tablo 3 Uydu görüntülerine ait teknik özellikler

Uydu Görüntüleri	Görüntü Tarihi	Alanı Km ²	Görüntüleme Açısı (nadirten)	Görüntü Bulut Oranı	Görüntü tipi	Görüntü Radyometrik çözünürlüğü	RTK nokta adeti
QuickBird	24.08.2009	245	7,9	0	Orthoready	Orjinal11 bit 16 bit teslim	WGS84 UTM 35
QuickBird	17.11.2009	41	1,9	0	Orthoready	Orjinal11 bit 16 bit teslim	WGS84 UTM 35
World_View	25.01.2010	67,5	10,2	0	Orthoready	Orjinal11 bit 16 bit teslim	WGS84 UTM 35

3.3 Görüntü Değerleme

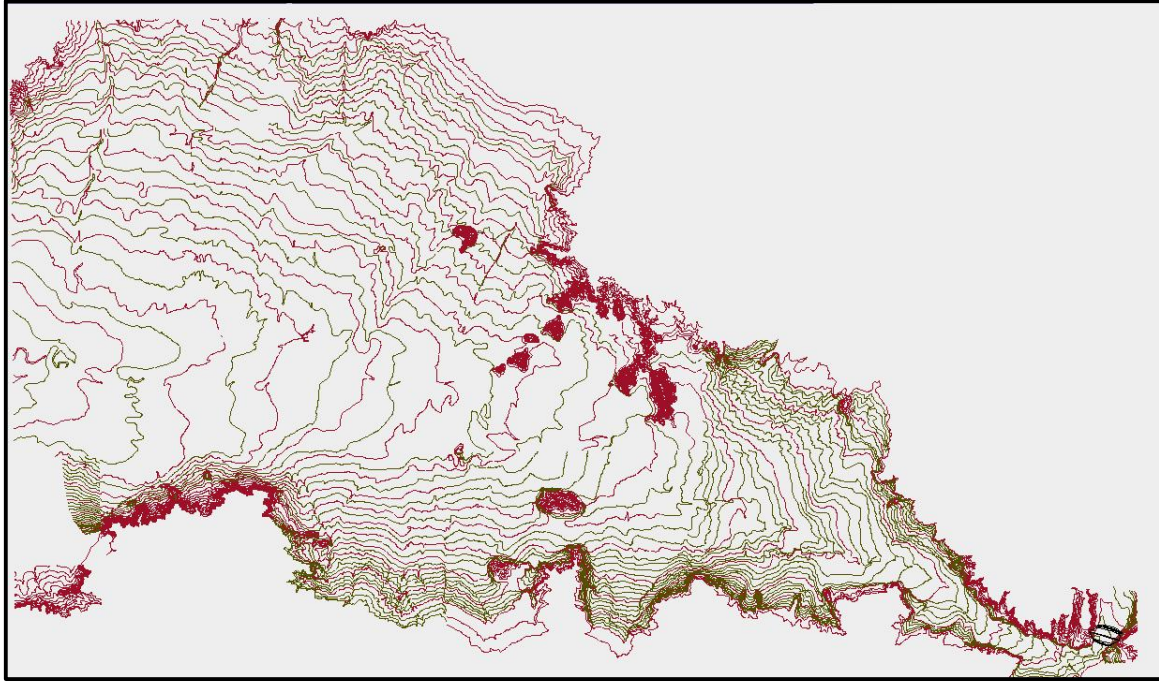
DSİ genel Müdürlüğü Uydu görüntü teknik şartnamesi ekinde yer alan tabaka sistemine uygun, tüm veriler kapalı alan olarak üretilmiştir. Bu veriler sayesinde blok planlaması hazırlanması aşamasında karşılaşılabilecek sorunların hızlı bir şekilde tespiti ve çözüm bulma noktasında yardımcı olacaktır.

Tablo 4 Etüt ihalesi teknik şartnamede yer alan tabaka yapısı

Tabaka adı	Tipi	Açıklama
Yollar Asfalt Yollar / Toprak Yollar	Çoklu doğru	İlçeleri bağlayan devlet yolu, diğer asfalt yollar / Tarlaları bağlantıyı sağlayan mevcut yollar
Akarsular Irmak/dere	Çoklu doğru	K.Menderes nehri, kenarındaki azmak ve tarla sınırlarının ayrı tabakalar
Sabit Tesisler Konut/ Tarımsal Müştemilat	Kapalı alan	Dam, Ahır, vs.
Tarım Arazileri Kullanım Durumu Fidanlık/Sera/Zeytinlik/Bağ/Meyvelij	Kapalı alan	İncir, Kayısı, Şeftali, Ceviz, vs.
AT Blok Planını etkileyen diğer faktörler	Kapalı alan	Tepelik, Çukurluk, Azmak, Taşlılık,

3.4 Sayısal Arazi Modeli

DSİ'de mevcut olan 1/25.000 ölçekli haritadan üretilen yükseklik modeli mevcuttur. Proje harici bırakılması gereken, eğim açısından %3'den yüksek eğimdeki sahalara, toplulaştırma proje harici bırakılmıştır. Etütün amacında net tarımsal sulanabilir arazilerin tespitidir.

Şekil 2: Sayısal yükseklik modeli

3.5 Sulama ve Drenaj Verileri

DSİ Proje İnşaat Dairesi tarafından, 1/5000 ölçekli aplikasyona uygun kapalı sistem borulu sulama şebekesi ve drenaj şebekesi verileri temin edildi. Kaç kilometre ana kanal, CTP boru ima edileceği sorgulanabilir.

Şekil 3: DSİ tarafından sulama ve drenaj şebekesi planlaması

3.6 Sorgulamalar

Yüklenici tarafından üretilen ve diğer tüm veriler sonucu değişik sorgulamalar yapmak mümkündür.

3.6.1. Mülkiyet Durumu

Tablo 5 Ödemiş Beydağ toplulaştırmaya giren köylere ait mülkiyet durumu

	Yerleşimlerin Köylerin (Alfabetik) veya Adları	Yüzölçümü		Ortalama Parsel Büyüklüğü	Kişi Adedi	1 Kişiye ait Parsel	
		Hektar	Projedeki Kadastro Parsel Adedi			Adedi	Alanı (Ha)
1	Bademli	4.172	449	9,29	309	1,45	13,50
2	Balabanlı	795	888	0,90	617	1,44	1,29
3	Bozcakaya	411	221	1,86	198	1,12	2,08
4	Büyükavlucuk	184	178	1,03	201	0,89	0,92
5	Çaylı	27	34	0,79	37	0,92	0,73
6	Emirli	205	270	0,76	250	1,08	0,82
7	Ertuğrul	585	773	0,76	630	1,23	0,93
8	Gerçekli	82	77	1,06	89	0,87	0,92
9	Gereği	807	767	1,05	627	1,22	1,29
10	Karakova	572	378	1,51	324	1,17	1,77
11	Kaymakçı	661	979	0,68	794	1,23	0,83
12	Kazanlı	644	456	1,19	316	1,44	1,72
13	Kırtepe	96	120	0,80	155	0,77	0,62
14	Kışla	156	81	1,93	118	0,69	1,32
15	Kızılcaavlu	97	33	2,94	52	0,63	1,87
16	Konaklı (Adagüme)	1.271	2.076	0,61	1.294	1,60	0,98
17	Kuruçova	910	8897	1,01	696	1,29	1,31
18	Küçükavlucuk	68	77	0,88	85	0,91	0,80
19	Mescitli	932	1.218	0,77	963	1,26	0,97
20	Ocaklı	284	286	0,99	292	0,98	0,97
21	Ovakent (adagide)	1.384	1.564	0,88	1.255	1,24	1,09
22	Ödemiş	3.165	2.204	1,44	10.957	0,20	0,29
23	Örnek Çiftliği	280	49	5,71	41	1,20	6,83
24	Pirinççi	140	133	1,05	126	1,06	1,11
25	Seyrekli	251	162	1,55	136	1,19	1,85
26	Türkönü	401	312	1,29	318	0,98	1,26
27	Yeğenli	749	656	1,14	514	1,28	1,46
28	Yolüstü (Bezdegüme)	1.099	1.120	0,98	1.015	1,10	1,080
	Toplam	20.328	16.458	1,24	22.419	0,73	0,90

12 köyde ortalama parsel büyüklüğü 1 hektarın altındadır. Ortalama parsel büyüklüğü 12,4 dekadır. Türkiye'deki tarımsal ortalama işletme büyüklüğü 60 dekadır. Proje sahasının verimli ova arazi olması nedeniyle, miras vb. nedenlerden dolayı sürekli ifraz gördüğü sonucuna varılmaktadır. En büyük ortalama parsel büyüklüğü; Bademli köyünde (9,3ha.), Örnek çiftliği köyünde (5,7)hadır. Ortalama işletme büyüklüğü en az olanlar ise; Konaklı adadüme köyü (0,61ha.), Ertuğrul ve emirli köyleri (0,76) ha.dır.

Bir kişiye ait parsel adetinin fazla olması, toplulaştırma oranının da yüksek olacağı sonucuna varılır Fakat bu kanı bazen yanıltıcı olabilir. Çünkü proje sahasındaki kişi adetinin fazla olması her bir bireyin çiftçilik yaptığı anlamına gelmez. Miras hukukundan dolayı tapu kütüğünde bir parsel için çok sayıda hissedar bulunabilir. 5403 sayılı Toprak koruma yasasının 8 maddesinde, "Bölünemez büyüklükteki tarım arazilerinin mirasa konu olmaları ve üzerlerinde her ne şekilde gerçekleşmiş olursa olsun birlikte mülkiyetin mevcut olması durumunda, bu araziler ifraz edilemez, payları üçüncü şahıslara satılamaz, devredilemez veya rehnedilemez " denilmektedir. Buradan da anlaşılacağı üzere mirasa konu araziler sadece diğer hissedarları satış veya devir yapabilirler. Toplulaştırma projesinde bir bireye ait hisseli parsellerden toplayacağı toplam alan 20 dekadardan küçük olması halinde, bir tek işletme olarak değil, eski hissedarları ile birlikte ancak bir grup işletme olacaklardır. Bir kişiye ait en fazla parsel adedi Konaklı 1,6, Bademli 1,45, Balabanlı ve Kazanlı 1,44 dendir. En düşük Ödemiş merkez 0,20 adet olarak gözükmektedir. Buradan anlaşılana, kadastro parsellerinin çoğunluğu en az 5 hisselidir. Bütün köylerde arazi parçalanması maksimum düzeydedir. Genel olarak, tüm saha için toplulaştırma oranının %20-30 civarında olacağı ve daha yüksek değerlere ulaşmak zor olduğu görülmektedir.

3.6.2. Kamu arazilerinin durumu

Maliye Hazinesine ait araziler değerlendirildiğinde; 18 köyde Hazine arazisi bulunmaktadır. 10 köyde hazine arazisi yoktur. Hazine arazileri için erimisil kiralama durumları incelenip, kalan kısımlar için, muhtarlık ve Mal müdürlüğü ile mülakat yapılır. Köy tüzel kişiliğine ait araziler değerlendirildiğinde; 23 köyde KTK arazisi bulunmaktadır. Sadece 5 köyde KTK arazisi yoktur. KTK arazileri ile ilgili olarak Muhtarlık ve azalarla toplulaştırma sonrası bu arazilerin yeni mülkiyet durumuna ilişkin mülakat yapılır.

Tablo 6 Ödemiş Beydağ toplulaştırmaya giren köylerdeki kamu arazilerinin mülkiyet durumu

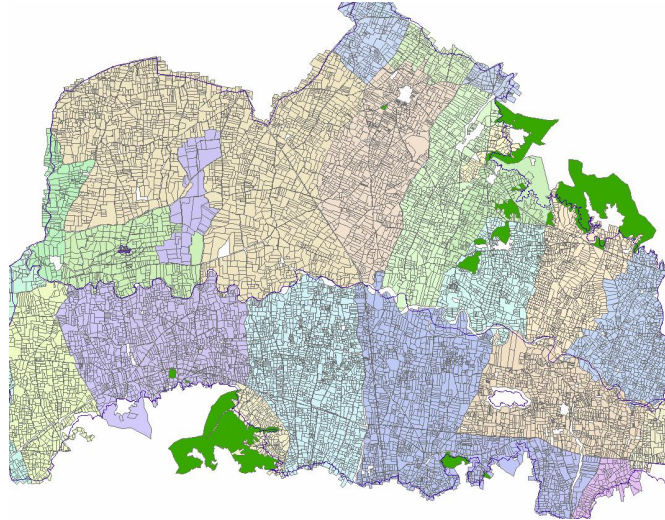
	Yerleşimlerin veya Köylerin Adları (Alfabetik)	Yüzölçü mü	Projedeki Kadastro Parsel	Mera	Mera Yüzölçü mü	Maliye Hazine Parsel	Mal.Hazine Parsel Yüzölçümü	Köy Tüzel Parsel	Köy Tüzel Kişiliği Yüzölçü mü	Tescil Harici Parsel	Tescil Harici Yüzölçü mü	Toplam Parsel	Toplam Yüzölçü m
		Hektar	Adedi	Adedi	Ha.	Adedi	Ha.	Adedi	Ha.	Adedi	Ha.	Adedi	Ha.
1	Bademli	4.172	449	2	21	1	0,9	1	2,6			4	24,5
2	Balabanlı	795	888	2	5,2	1	1,2	39	34,2	5	0,4	42	41
3	Bozcakaya	411	221	3	264	2	1,8	10	17,7			15	283,5
4	Büyükavluçuk	184	178					3	0,9			3	0,9
5	Çaylı	27	34					2	0,2			2	0,2
6	Emirli	205	270			6	4	1	0,1			7	4,1
7	Ertuğrul	585	773	3	39,5	18	15,4	9	2,1	2	4,7	30	61,7
8	Gerçekli	82	77					1	0,6			1	0,6
9	Gereli	807	767	2	31,5	6	4,9	5	4,7	2	4,5	17	45,6
10	Karakova	572	378			17	9	14	1,5			31	11,5
11	Kaymakçı	661	979							1	0,2	1	0,2
12	Kazanlı	644	456			2	37	20	24	1	0,8	27	61,8
13	Kırtepe	96	120			8	4					8	4
14	Kışla	156	81	1	81	1	0,3	1	0,2			3	81,5
15	Kızılcaavlu	97	33			2	1,7					2	1,7
16	Konaklı (Adagüme)	1.271	2.076					15	2,7			15	2,7
17	Kuruçova	910	8897	4	259	7	8,1	24	27,4			35	294,5
18	Küçükavluçuk	68	77					4	2,5			4	2,5
19	Mescitli	932	1.218			17	19,6	4	4			21	23,6
20	Ocaklı	284	286							1	0,1	1	0,1
21	Ovakent (adagide)	1.384	1.564			6	91,9	3	0,09	2	0,09	11	92,1
22	Ödemiş	3.165	2.204										0
23	Örnek Çiftliği	280	49									0	0
24	Pirinççi	140	133			1	25,2			4	1,9	5	26,2
25	Seyrekli	251	162					3	12,3			3	12,3
26	Türkönü	401	312	4	21	1	0,5	7	7,5	1	0,6	13	29,6
27	Yeğenli	749	656			11	6,1	1	4,1			12	10,2
28	Yolüstü (Bezdegüme)	1.099	1.120			17	3,9	10	35	1	1,2	28	40,1
	Toplam	20.328	16.458	21	722,2	124	235,5	177	185,4	20	13,6	341	1.156,7

Mera arazileri değerlendirildiğinde, Sadece 8 köyde mera arazisi bulunmaktadır. 20 köyde ise mera arazisi bulunmamaktadır. Ancak proje sahası düz ova arazileridir. Proje harici bayır alanlarda köylerin merası elbette bulunmaktadır. En büyük mera Bozcakaya ve Kuruçova köylerinde bulunmaktadır. Mera arazilerin islahı için Tarım

bakanlığı ile görüşmeler yapılabilir. Bu sayede arazilerde arazi toplulaştırma, sulama ve drenaj gibi tarla iç geliştirme hizmetleri değil, aynı zamanda hayvancılığı da kalkındıracak entegre bir proje olacaktır.

Tescil harici araziler değerlendirildiğinde; 10 köyde tescil harici arazi bulunmaktadır. 18 köyde tescil harici olan arazi yoktur. Tescil harici araziler hazine adına parsel numarası alıp, kaydedilir. Tarıma uygun değilse, olduğu yerde sabit bırakılır. Tarımsal bir yapıda ise, proje dağıtımına dahil edilir.

Tablo 6 incelendiğinde 341 adet kamuya ait arazi toplamda 1156,7 hektar olup, toplam alanın %5.5'ü kamu arazileridir.

Şekil 4. İzmir Ödemiş Beydağ Kamuya ait arazileri gösteren harita

3.6.3 Sabit Tesislerin Durumu

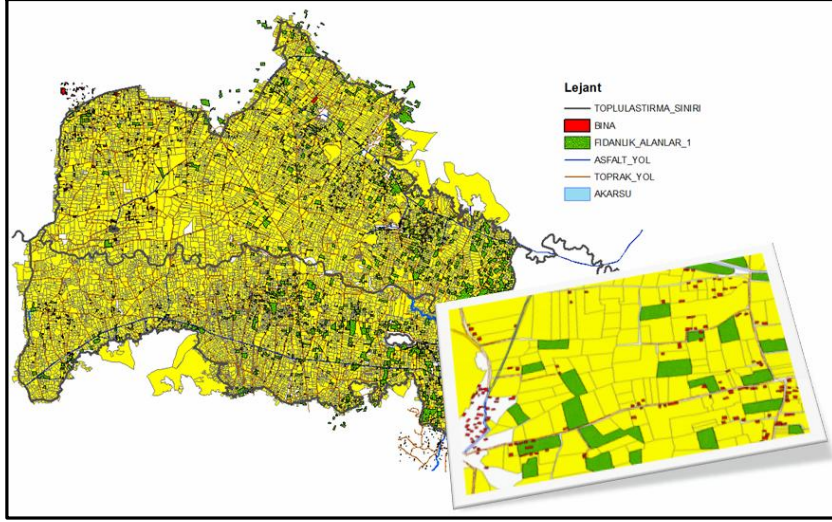
Tablo 7: Proje sahasındaki sabit tesislerin durumu

	Yerleşimlerin veya Köylerin Adları (Alfabetik)	Yüzölçümü Hektar	Projedeki Kadastro Parsel Adedi	Bina		Bina olan yerlerin toplam sahaya Oranı		Zeytinlik ve Diğer Ağaçlık Alanların		Zeytinlik ve diğer ağaçlık alanların toplam sahaya	
				Adedi	Alanı (Ha.)	Parsel adet. Oranı %	Alansal Oranı %	Adedi	Alanı (Ha.)	Parsel adet. Oranı %	Alansal Oranı %
1	Bademli	4.172	449	240	3,22	53	0,08	35	61,09	7,8	1,46
2	Balabanlı	795	888	194	3,57	22	0,45	13	9,26	1,5	1,16
3	Bozcakaya	411	221	9	0,04	4	0,01	1	33,78	0,4	8,22
4	Büyükavluçuk	184	178	62	0,83	35	0,45	11	12,70	6,2	6,90
5	Çaylı	27	34	2	0,02	6	0,07				
6	Emirli	205	270	37	0,5	14	0,24	10	7,64	3,7	3,73
7	Ertuğrul	585	773	350	4,99	45	0,85	61	52,96	7,9	9,05
8	Gerçekli	82	77	18	0,28	23	0,34	6	10,35	7,8	12,62
9	Gereli	807	767	461	6,79	60	0,84	39	28,15	5,1	3,49
10	Karakova	572	378	138	7,92	36	1,38	3	5,65	0,8	0,99
11	Kaymakçı	661	979	25	0,58	3	0,09	107	223,07	10,9	33,75
12	Kazanlı	644	456	542	7,35	119	1,35	58	68,30	12,7	12,56
13	Kırtepe	96	120	4	0,04	3	0,04	1	0,27	0,8	0,28
14	Kışla	156	81	16	0,23	20	0,15	11	10,73	13,6	6,88
15	Kızılcaavlu	97	33					1	0,15	3,0	0,15
16	Konaklı (Adağüme)	1.271	2.076	534	7,25	26	0,57	58	67,85	2,8	5,34
17	Kuruçova	910	8897	193	3,99	22	0,44	99	82,73	11,0	9,09
18	Küçükavluçuk	68	77	41	0,73	53	1,08	5	9,64	6,5	14,18
19	Mescitli	932	1.218	494	6,95	41	0,75	56	87,03	4,6	9,34
20	Ocaklı	284	286	143	3,88	50	1,36	11	14,98	3,8	5,27
21	Ovakent (adağide)	1.384	1.564	622	10,20	40	0,74	113	122,34	7,2	8,84
22	Ödemiş	3.165	2.204	1209	44,74	55	1,41	84	80,55	3,8	2,55
23	Örnek Çiftliği	280	49	28	2,73	57	0,98	2	3,33	4,1	1,19
24	Pirinççi	140	133	26	0,21	27	0,15	4	2,63	3,0	1,88
25	Seyrekli	251	162	45	2,46	28	0,98	2	1,18	1,2	0,47
26	Türkönü	401	312	120	1,74	38	0,43	32	42,06	10,3	10,49
27	Yeğenli	749	656	177	5,04	27	0,67	21	24,58	3,2	3,28
28	Yolüstü (Bezdegüme)	1.099	1.120	546	16,83	39	1,53	76	57,26	6,8	5,21
	Toplam	20.328	16.458	6.276	143,06	38	0,07	920	1121,16	5,5	5,5

Binalar, incelendiğinde; Toplamda 6.276 adet bina olduğu görülmektedir. Köylerin merkezleri de proje sahası içinde olması nedeniyle bu rakam ortaya çıkmıştır. 10 adet köyde (bina /dam/ hayvan barınağı) yapılar kadastro parsellerin yüzde 38'ini bulmaktadır. Bu köylerin yerleşim alanlarında proje sahası içinde gibi görüldüğünden böyle yüksek

rakamlar çıkmıştır. Oysa bu köylerin yerleşim merkezleri de proje haricidir. Aynı zamanda kadastro parsel içindeki birden çok yapı bulunabilmektedir. Örneğin bir kadastro parseli içinde evi ve müştemilatları her biri ayrı kapalı alan olarak değerlendirilmiştir. 5 köydeki kadastro parsellerindeki bina ve yapı oranı %5'in altındadır. Alansal olarak en yüksek oran %1,4'le Ödemiş merkezdeki sahalardır. Sabit tesislerin tespiti mülakata kolaylaştırıcaktır. Bu parseller olduğu kadastro parseli içinde değerlendirilecektir.

Zeytinlik ve diğer meyve bahçeleri gibi ağaçlık alanlar değerlendirildiğinde; 27 Köyde zeytinlik ve meyve bahçesi bulunmaktadır. sadece 1 köyde zeytinlik ve ağaç yoktur. En yoğun meyve, Kaymakçı (223)Ovakent (122)mescitli (87) Ödemiş (80) Kurucova (82)Kazanlı (68) dır

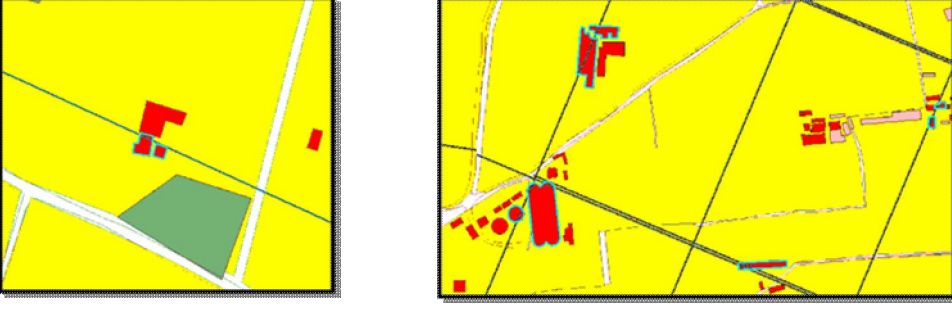
Şekil 5: Uydu görüntüsü üzerinden kapalı alan haline getirilen Zeytinlikle

3.6.3 Kesişen Poligonlar

Araziye tesis edilecek drenaj ve sulama kanal güzergahlarının, arazideki dam, bina gibi sbit tesisler ile çakışması halind bu çiftçiler mağdur olacaktır. Çözüm olarak teknik açıdan değiştirilebilmesi mümkün olan güzergahlar kaydırılmalıdır. Bu proje üzerinde GIS ortamında yapılan sorgulamalar neticesinde, Sulama hattı ile 294 bina ve 351 adet zeytinlik veya ağaçlık alan kesişmektedir. Açılacak drenaj kanalı 64 adet bina ve 123 adet zeytinlik ve ağaçlık üzerinden geçtiği görülmektedir. Tüm bu sahalara için sulama ve drenaj şebekesinin revizyonu gerekmektedir.

Tablo 8: İnşa edilecek sulama ve Drenaj hatları ile kesişen bina/ zeytinliklerin listesi

	Yerleşimlerin veya Köylerin Adları (Alfabetik)	Yüzölçü mü Hektar	Projedeki Kadastro Parsel Adedi	Tesis edilecek Sulama Hattı ile kesişen		Açılacak Drenaj Kanalı ile kesişen	
				Bina Adeti	Zeytinlik ve ağaçlık alanla kesişen parsel adeti	Bina Adeti	Zeytinlik ve ağaçlık alanla kesişen parsel adeti
1	Bademli	4.172	449	12	1		
2	Balabanlı	795	888	11	1	2	1
3	Bozcakaya	411	221		1		
4	Büyükavlucuk	184	178	7	1		1
5	Çaylı	27	34		1		
6	Emirli	205	270	4	2	1	
7	Ertuğrul	585	773	10	62	1	20
8	Gerçekli	82	77	1	1		
9	Gereli	807	767	8	2		1
10	Karakova	572	378	31	1	10	
11	Kaymakçı	661	979	1	108		48
12	Kazanlı	644	456		20	3	
13	Kırtepe	96	120		1		1
14	Kışla	156	81	1	1		1
15	Kızılcavlu	97	33				
16	Konaklı (Adagüme)	1.271	2.076		11	5	7
17	Kuruçova	910	8897	4	32	2	13
18	Küçükavlucuk	68	77		1		
19	Mescitli	932	1.218	40	1	5	1
20	Ocaklı	284	286	2	4	1	1
21	Ovakent (adagide)	1.384	1.564	29	1	8	
22	Ödemiş	3.165	2.204	73	88	13	10
23	Örnek Çiftliği	280	49	6		1	1
24	Pirinççi	140	133	1	4		1
25	Seyrekli	251	162	2	1		
26	Türkönü	401	312	4	1		1
27	Yeğenli	749	656	27		7	14
28	Yolüstü (Bezdegüme)	1.099	1.120	20	4	5	1
	Toplam	20.328	16.458	294	351	64	123

Şekil 6: Kesişen Poligonlar (Drenaj kanalı ile bina) sulama hattı ve bina

SONUÇ VE ÖNERİLER

İzmir Beydağ barajı Ödemiş ovası arazi toplulaştırma etüt işinde yer alan 28 köye ait tüm 68.000TL +KDV bedelle 80 gün gibi kısa bir sürede tamamlanmıştır. Toplulaştırma Etüt işinin hektara maliyet 3,3 TL/ha.dır. 20.328 hektarlık alanda 529 adet farklı yöntemlerle üretilmiş olan haritalar sayısallaştırılmıştır. Tapu kayıtları emin edilerek, sayısallaştırılan alanlarla karşılaştırılmıştır. Uydu görüntülerinin ortorektifikasyonu için 52 adet nokta seminde GPS ile ölçülmüştür. Görüntü üzerinden sabit tesis, ağaçlık alan, yol, dere ve diğer tabakalar sayısallaştırılmıştır. Bu veriler üstüne DSİ sulama ve drenaj kanalları eklenmiştir., Yeni sulama drenaj sistemi ile çakışan sabit tesisler tespit edilmiş ve bu hatların kaydırılması düşünülmektedir.

KAYNAKLAR:

Demirel Z. , 2005. Kırsal Toprak Düzenlemesi,sayfa 120.

URL 1, 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanım Kanunu

http://www.tarim.gov.tr/Files/Mevzuat/kanun_son/TKB_Kanunlar/TOPRAKKORUMAVEARAZIKULLANIMIKANUNU.pdf

URL 2, Toprak Koruma ve Arazi Toplulaştırma Tüzüğü, 24 Temmuz 2009

<http://www.resmi-gazete.org/tarih/20090724-3.htm>

URL 3, DSİ Stratejik Plan, 2010 (56-60 sayfa)